

कपिलवस्तुमा सामुदायिक विद्यालयका ६७ प्रतिशत छात्रामा रक्तअल्पताको समस्या

कितिज किरा / मध्याह्न
कपिलवस्तु, २४ असार

कपिलवस्तुको सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययनरत ६७ प्रतिशत वडी किशोरी छात्रामा रक्तअल्पता (एनिमिया)को समस्या देखिएको छ। तीमिनी प्रदेश सरकारको किशोरीहरूको रक्तअल्पता जाँच कार्यक्रम अन्तर्गत स्वास्थ्य कार्यालय कपिलवस्तुले जिल्लाका २४ वटा सामुदायिक विद्यालयका छात्राको रक्त परीक्षण गर्दा ६७ प्रतिशत वडी छात्रामा रक्तअल्पताको समस्या देखिएको हो।

जिल्लाका १० पालिकाका कक्षा ८ देखि कक्षा १२ सम्म अध्ययनरत ४ हजार ७ सय ३ किशोरी छात्राको रगतको नमूना लिई होमोलोविनको मात्रा परीक्षण गर्दा ३ हजार १ सय ३६ जनामा रक्तअल्पता देखिएको हो। जुन सख्त प्रतिशतमा होने हो भने ६७ दशमलव ३० प्रतिशत हुने देखिएको छ। रगतमा होमोलोविनको मात्रा १२ भन्ना कम हुन रक्तअल्पता हो। परीक्षणका क्रममा ८ भन्ना कम होमोलोविनको मात्रा हुने (कडा रक्तअल्पता) देखिएकमा १ सय ६१ जना अर्थात ३ दशमलव ४ प्रतिशत छात्रा छन्। त्यसैरी ८ देखि १० दशमलव ९ होमोलोविन होने (मध्यम रक्तअल्पता) देखिएकमा १ हजार ८ सय ६५ जना अर्थात ३९ दशमलव ४ प्रतिशत २ ११ देखि ११ दशमलव ९ होमोलोविन (कम रक्तअल्पता) होने छात्राको संख्या १ हजार १ सय ६० अर्थात २४ दशमलव ५ प्रतिशत देखिएको छ।

किशोरी र छात्राहरूमा जंकफुडको सेवन तथा व्यवस्थित खानापान नहाउँदा रक्तअल्पताको समस्या देखिने गार्दछ। खानापानमा हरियो सागसब्जी, दुग्ध, दही, माछा र मासुको सेवन नार्दा रक्तअल्पताको समस्या आउने स्वास्थ्यक्रमीहरू बताउँछन्। सर्वेक्षणका क्रममा २४ वटा विद्यालयमध्ये जिल्लाको

समेत नगर, बजार र भारतीय सीमावर्ती क्षेत्र जाँच जंकफुडको उपलब्धता सहज छ, त्यहीं रक्तअल्पताको समस्या वडी देखिएको छ। जिल्लामा सबैभन्दा वडी बुद्धभूमि नगरपालिकाका किशोरी छात्रामा रक्तअल्पताको समस्या देखिएको छ। बुद्धभूमि नगरपालिकाको भक्टी मावि बुद्धी र सिद्धार्थ स्मारक मावि भेलाइका ५ सय ९९ छात्राको रगत परीक्षण गर्दा उनीहरूमध्ये ४ सय ४० अर्थात ८४ दशमलव ७७ प्रतिशत छात्रामा रक्तअल्पता देखिएको छ। जसमा ११ जनामा कडा रक्तअल्पता, २ सय ६९ जनामा मध्यम २१ सय ६० जनामा न्यून रक्त अल्पता हो।

त्यसैरी वडी रक्तअल्पता देखिने दोस्रो पालिकामा कपिलवस्तु नगरपालिका छ। त्यहींका तिलोराकोट मावि र बुद्धधर्म माविका ३ सय ३८ जना छात्राको रगत परीक्षणमा २ सय ७९ जना (२२ दशमलव ५४ प्रतिशतमा रक्तअल्पता) देखिएको छ। त्यसैरी ८ देखि वडी रक्तअल्पता देखिनेमा योथोधारा गाउँपालिका रहेको छ। त्यहाका ४ सय ८८ छात्रामध्ये ३ सय ९० (८० दशमलव २४ प्रतिशत) मा रक्तअल्पता देखिएको छ। सर्वेक्षणका क्रममा २४ वटा विद्यालयमध्ये जिल्लाको

जंकफुडको सेवन गर्नेबाट रोक्न र पोषणयुक्त खाना खाने विषयमा सचेत बनाउन आवश्यक रहेको बताए।

२०८० पागान र चौतमा जिल्लाका २४ सामुदायिक विद्यालयमा गरिएको सर्वेक्षणमा स्वास्थ्य कार्यालय कपिलवस्तुका प्रमुख वर्चस्य जनन्यास्थ्य अधिकृत नारायण प्रसाद चौधरी, क्षयकूप्ठ निरीक्षक मोहम्मद इरफान र कार्यालयका ल्याव टेक्निक्सियन श्रीधर खनाल सहभागी थिए। त्यसैरी सम्बन्धित पालिकाका अनमी, ल्याव असिस्टेन्ट, शिक्षकसहितका ७ जनाको टोलाई सहभागी गराइ परामर्श तथा रक्त परीक्षण गरी सर्वेक्षण गरिएको थिए। सो क्रममा किशोरीको रगतको नमूना लिई विद्यालयमै क्याफरिन सल्सेन विद्यारामा परीक्षण गरिएको हो।

परीक्षणका क्रममा रक्त अल्पता देखिएका परीक्षणमा सहभागी सोही नगरपालिकाको महवा स्वास्थ्य चौकीमा योथोधारा गराइ परामर्श तथा रक्तअल्पता देखिएको छ। जसमा ११ जनामा कडा रक्तअल्पता, २ सय ६९ जनामा मध्यम २१ सय ६० जनामा न्यून रक्त अल्पता हो। त्यसैरी ८ देखि वडी रक्तअल्पता देखिएको छ। जसमा ११ जनामा कडा रक्तअल्पता, २ सय ६९ जनामा मध्यम २१ सय ६० जनामा न्यून रक्त अल्पता हो।

त्यसैरी वडी रक्तअल्पता देखिने दोस्रो पालिकामा कपिलवस्तु नगरपालिका छ। त्यहींका तिलोराकोट मावि र बुद्धधर्म माविका ३ सय ३८ जना छात्राको रगत परीक्षणमा २ सय ७९ जना (२२ दशमलव ५४ प्रतिशतमा रक्तअल्पता) देखिएको छ। त्यसैरी ८ देखि वडी रक्तअल्पता देखिनेमा योथोधारा गाउँपालिका रहेको छ। त्यहाका ४ सय ८८ छात्रामध्ये ३ सय ९० (८० दशमलव २४ प्रतिशत) मा रक्तअल्पता देखिएको छ। सर्वेक्षणका क्रममा २४ वटा विद्यालयमध्ये जिल्लाको देखिएको बताए। उनले वालवालिकालाई

बाघको आक्रमणबाट तीन जना घाइते

बनमा च्याउ टिन गएका तीन जनालाई बाघले आक्रमण गरेको जिल्ला प्रहरी कार्यालय दाढ़ले जनाएको छ।

बाघको आक्रमणबाट तुलसीपुर ९ बेलुवा निवारी ४५ वर्षीया कमता केसी, ५३ वर्षीया सीता कुमारी भण्डारी, १८ वर्षीया सरिता भण्डारी दाइया र असपी रामधारु केसीले जानकारी दिए।

उनका अनुसार सीता कुमारी दाढ़ले र पेटमा बाघले आक्रमण गरेको छ, भने असराको दाया हातमा सामान्य चोट लागेको छ। केसीको दुवै हातमा सामान्य चोट लागेको छ। घाउतेहरूको राप्ती प्रादेशिक अस्पताल तुलसीपुरमा उपचार भइरहेको प्रहरीले जनाएको छ।

बाघको आक्रमणबाट तुलसीपुर ९ बेलुवा निवारी ४५ वर्षीया कमता केसी, ५३ वर्षीया सरिता भण्डारी दाइया र असपी रामधारु केसीले जानकारी दिए। उनको अनुसार सीता कुमारी दाढ़ले र पेटमा बाघले आक्रमण गरेको छ, भने असराको दाया हातमा सामान्य चोट लागेको छ। केसीको दुवै हातमा सामान्य चोट लागेको छ। घाउतेहरूको राप्ती प्रादेशिक अस्पताल तुलसीपुरमा उपचार भइरहेको प्रहरीले जनाएको छ।

बाघको आक्रमणबाट तुलसीपुर ९ बेलुवा निवारी ४५ वर्षीया कमता केसी, ५३ वर्षीया सरिता भण्डारी दाइया र असपी रामधारु केसीले जानकारी दिए। त्यसैरी ८ देखि वडी रक्तअल्पता देखिनेमा योथोधारा गाउँपालिका रहेको छ। त्यहाका ४ सय ८८ छात्रामध्ये ३ सय ९० (८० दशमलव २४ प्रतिशत) मा रक्तअल्पता देखिएको छ। सर्वेक्षणका क्रममा २४ वटा विद्यालयमध्ये जिल्लाको

उत्कृष्ट विद्यार्थीलाई छात्रवृत्ति वितरण

महमद सदाबाब / मध्याह्न
बीरगञ्ज, २४ असार

बीरगञ्ज को विद्यार्थीहरूलाई छात्रवृत्ति वितरण गरेको छ। विद्यालयले उत्कृष्ट विद्यार्थीहरूलाई छात्रवृत्ति वितरण गरेको छ। विद्यालयमा जनशक्ति वितरण गरेको छ। विद्यालयले उत्कृष्ट विद्यार्थीहरूलाई छात्रवृत्ति वितरण गरेको छ।

कामनासमेत गरे। उप प्रमुख आलमले विद्यालयमा अध्यन्यतर सम्पूर्ण दिलित छात्र छात्राहरूलाई छात्रवृत्ति वितरण गरेको छ। विद्यालयले उत्कृष्ट विद्यार्थीहरूलाई छात्रवृत्ति वितरण गरेको छ। विद्यालयमा जनशक्ति वितरण गरेको छ। विद्यालयले उत्कृष्ट विद्यार्थीहरूलाई छात्रवृत्ति वितरण गरेको छ।

कार्यक्रमका प्रमुख अंतिम वीरगञ्ज महानगरपालिकाका उपप्रमुख इम्प्रियोज आलमले विद्यार्थीहरूलाई छात्रवृत्ति वितरण गरेको छ। विद्यालयमा अध्यार्थीहरूलाई छात्रवृत्ति वितरण गरेको छ। विद्यालयले उत्कृष्ट विद्यार्थीहरूलाई छात्रवृत्ति वितरण गरेको छ।

कार्यक्रमका प्रमुख अंतिम वीरगञ्ज महानगरपालिकाका उपप्रमुख इम्प्रियोज आलमले विद्यार्थीहरूलाई छात्रवृत्ति वितरण गरेको छ। विद्यालयले उत्कृष्ट विद्यार्थीहरूलाई छात्रवृत्ति वितरण गरेको छ। विद्यालयमा जनशक्ति वितरण गरेको छ। विद्यालयले उत्कृष्ट विद्यार्थीहरूलाई छात्रवृत्ति वितरण गरेको छ।

मध्येश प्रदेशमा १५ प्रतिशतमात्र रोपाई

सत्येन्द्र प्रताप सिंह / मध्याह्न
रौतहट, २४ असार

असारको चौथो हप्ता चालिहरूको भए पनि मध्येश प्रदेशमा खानै रोपाई हुन सकेको छैन। अहिले भने गत दुर्दिन लगातार पानी परेपछि निसानहरू दिनभर रोपाईमा व्यस्त भएका छन्।

मध्येश प्रदेशमा भद्रैया र मध्यसिरा गरी दुई किसिमको धानको रोपाई हुने गरेको छ। ढिलो पानी परेपछि भद्रैया धान रोपाईमा भएको छ। समग्रमा मध्येश प्रदेशमा अहिले सम्पर्कमा विवरण १५ प्रतिशत रोपाई भएको विकास १५ प्रतिशत रोपाईमा भएको विकास असारको तेस्रो हात्तासम्म भद्रैया धान रोपाईमा पनेमा पानी ढिलो परेपछि अहिले धामाधम रोपाईमा व्यस्त भएको छ।

दिलो गरी पानी पर्वा धानको भइरहेको छ।

मध्येश प्रदेशको रौतहटमा करिब २५ प्रतिशत, सल्लाईमा करिब २५ प्रतिशत, रात

संपादकीय

जनतालाई आशा जगाउने बाटो

देशभर बाढी, पहिरो र डुवानबाट नागरिक पीडित भइरहन्दै शीर्ष नेतृत्वको घटना भने फेरि पनि सत्ता परिवर्तनमा केन्द्रीत छ। संघीय सरकार परिवर्तन गर्ने नेपाली कांग्रेस र नेकपा एमालेको निर्णयले सिंगो राजनीतिक वृत्त तरित छ। नेपाली कांग्रेसको समर्थनमा केही शर्मी ओली प्रधानमन्त्री हुने सहमतिको असर सत्रो प्रदेशमा देखिएको छ। गण्डकी, कोशी र कर्णाली बाटेक अरु सरकारको नेतृत्व परिवर्तन हुँदैछ। मुख्यमन्त्री नफरिने प्रदेशमा पनि सत्ता सहयोगी र मन्त्रीहरू फेरिनेछ। प्रधानमन्त्री फेरिएपछि संभवतः प्रदेश प्रमुखदेखि राजदूतसम्म फेरिनेछन्। तर अहिलेसम्म नेकपा माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल प्रचण्ड नै प्रधानमन्त्री छन्। त्यसैले प्रचण्डलाई हटाउने हतारोमा कांग्रेस-एमालेका नेताहरू देखिन्छन्। प्रचण्डले विश्वासको मत लिए निर्णय लिएका छन्।

प्रचण्डले संसदको सामान गर्ने निर्णय लिएकाले संघर्षहित प्रदेशहरूको सरकार फेरिने केही समय लान सक्छ। तर फेरिने निर्वित छ। यसले नागरिकको एजेण्डा ओफेलमा पर्ने पक्का छ। मध्यवर्षको समयमा सत्ता फेरिने र नागरिकको जीवनस्था प्राथमिकतामा नार्मुको कारण जनादेश बमोजिम सरकार नबन्नु हो। यदि जनादेशको सम्मान हुने थियो भने यतिवेळ कांग्रेसका सभापति शेरबहानुर देउवा मुलुकको प्रधानमन्त्री हुने थिए। संसदका साना दलहरूको सार्थक लिएर संवैधन्दा दूलो दलको समाप्तिको हैसियतमा देउवाले मुलुक चलाइरहेका हुने थिए। यदि देउवाले बहुमत जुटाउन नसके दोस्रो दूलो दलको हैसियतमा ओलीले सरकार चलाइरहेका हुने थिए।

तर जनादेशको सम्मान नपाएर संसदीय चलाखेल बमोजिम सरकार बन्न थाल्यो। निकै सानो आकारको माओवादीका अध्यक्ष प्रचण्ड मुलुकको प्रधानमन्त्री बने। सानो दलले प्रधानमन्त्री बनाउँदा सरकार चलाउन सजिलो भएन। लगातार सत्ता सहयोगी फेरिहने, मन्त्रिपरिषद् युनिर्गत भइरहने र मुख्यमन्त्रीहरू फेरिए भइरह्यो। प्रचण्डले चौथोपटक विश्वासको मत लिइसके। १९४३०पूँटक मन्त्रिपरिषद् पुर्नगर्न गरेका थिए। जनादेश नपाएर पनि देशको नेतृत्व गर्न प्रचण्डको चाहानाले अरु निर्मिति र निर्णयहरू पनि प्राकृतिक हुन सकेन। कातिसम्म भने ५३ सदस्यीय प्रदेशसभा रहेको सुदूरपश्चिममा चार सिट रहेको एकीकृत समाजवादीले मुख्यमन्त्री लिएका थिए। एकल बहुमत भन्दा केही सिट मात्रै सानो कांग्रेस प्रतिपक्षमा थियो। यस्ता थैरी निर्णय भएका छन्, जुन प्राकृतिक देखिएन। त्यसैले अब हुने निर्णयलाई जनादेश बोजिम प्राकृतिक देखिएगरी गरिनु राखो हुन्छ। जनादेश पाएर आएकाहरू मध्ये योग्य व्यक्तिलाई मन्त्री बनाउने र काम गर्न दिने बातावरण सिर्जना गरिनुपर्छ। यसले मुलुक, व्यवस्था र संविधानलाई बलियो बनाउनेछ, अनि जनतामा नयाँ आशा जाग्नेछ।

हमो लोकतन्त्र धेरै भोको छ, भोक लाग्न साथ हल्लाखल्ला गरिराख्नु। अब पर्सि २८ गते संसदमा उसले आफो नयाँ चारित्र पनि देखाउदैछ। १६ महिनामा चार पल्ट विश्वासको मत लिने/दिने लोकतन्त्रले अहिले अको विश्वासको मत माग्दैछ। जब सुशासनको शब्द सुनिन्दू, सङ्कमा लोकतन्त्र दल खोज्छ, मध्यरातमै ढाई दिनमा भर्डै सय निल्मे मनसुन बुझीदेखि डराउन।

काठमाडौंमा अन्ततौरै परेको छ। वालेनको डोजरको अंखा छैन, उसले कुन पद अनि कुन ओढा देखेन तर, संसदमा चाहाँ बेचनले बेचैन गरिएन सक्ने लोकतन्त्र छ तामीकहाँ।

हाप्रो लोकतन्त्रले अतीतदेखि सहिणु रूपमा बेचेको समाजलाई प्राचाउन सकेन। 'भाइ फुटे गावार ल्टे' भन्ने उखान त्यातिकै बनेको होइन। हाप्रो धर्म, संस्कृतिलाई बुझन नसम्बा सवैतैर फाटो छ अहिले। देशमा कुन धर्म राख्ने भन्ने विषयमा जनात राख्न गरिरन। धर्मसिरु देशमा, विश्वको एक मात्र हिन्दू धर्म भएको देशमा इस्कामा धर्म निरपेक्षता लादियो। अमेरिकी राष्ट्रपतिले शपथ लिदा वाइल छुन्छन्, यहाँ शपथ लिदा वेद र गीता लिनुपर्ने तर, त्यो पहिरे भइन्न। संविधान लेलुअधी लोकमत बुझ्ने भनियो, मत बुझ्न हिँडेको पनि हो तर, जम्मा भएका विचारका पोका भन्ने खोलिएनन।

धार्मिक राजधानी खास गरी हिन्दू धर्मको विश्वको राजधानी हुन सक्ने देश नेपालमा फन्ह्यै डेउ अवृहि हिन्दू धर्मको आस्थाको केन्द्र पशुपतिनाथको मन्दिर रहेको छ। बुढ जम्याल लुम्बिनी यहाँ छ, जीवनमा एक पक्क यहाँ पर्यटकहरू आउंदा पनि हाप्तो बाट्य पर्यटकको संख्या वृद्धि हुने र देविशी राख्न गर्न सकिन्दू। भारतमा

रहेका अनेकौं तीर्थ, धामहरूको भ्रमण गर्दै खालोडी पीठमा आएको भन्ने उनीहरू गिजाउने राखेको देखिए। संघीयतामा प्रवेश गरेसै धर्मान्तरी तहमा सार्वजनिक निकायहरूले विषयमा विदा दिने होडवाजी छ। चार नारायण रहेका क्षेत्रहरू बुढानीलकण्ठ, शेष नारायण, इच्छांग, चाँगु नारायण आदि क्षेत्रमा हरियोदेखि एकादशी भद्रै विदाको धोषण गरे। सरकारी एउटा निकाय बन्द छुने अन्य निकाय खुल्ने संस्कृतिले जनता नै अन्यौलाई हुन्छन्, एकताको संदर्भ पानि जाविन। अपाच्य यस्ता धैरे द्वारा हाप्रो लोकतन्त्रले सहन सबैन।

सत्ता धैरे देविशी राख्न गर्ने लोकतन्त्रको विशेषता हो, असारमा विकास खर्च र मासो छोल्ने लोकतन्त्रले ऐरे दूलो बेरुन देखिएको छ। भ्रष्टाचारमा रहेको लोकतन्त्रका अनुयायीहरू निलाम्बनमा छन्। मेयर उपमेयर जोडी नै भ्रष्टाचारमा पर्नु मात्रै होइन भ्रम्य सचिवदेखि गृह सचिव, गुहमत्रीलालयात्मका पनि मुख्य खेलेको छ।

मिलेर बेचेको समाजमा हामी स्वयम्भू पुऱ्यौ, बौद्धानाथ पुर्नहरू पशुपति पुऱ्यौ। आन्तरिक पर्यटन, धार्मिक पर्यटनका लागि पूर्वान्तरीकृत होल्यो चारित्र छ। पूर्वको पारीभरा पुर्न भानिस लालायित छन्, इलामको माझोपाखरी, भापाको किञ्चक बध, सतासी धाम, धरानको दन्तकारी, बुढास्वामा, महोत्तरीको जलेश्वर, धन्यवारीको जनकपर, दोलखाको भीमसेनस्थान, कालिन्पोको पुर्न कस्तालाई मन ललामा। दूर्गम क्षेत्रमा केवलकार, सुगममा रामो सङ्कमा दलको यातायत, सुरक्षित यात्रा गराउन सक्ने हामी देशमा गर्न सक्छौं। विदेशीहरू चट्टान, हिमाल,

भोको छ हाम्रो लोकतन्त्र

१६ महिनामा चार पल्ट विश्वासको मत लिने/दिने लोकतन्त्रले अहिले अको विश्वासको मत माग्दैछ। जब सुनिन्छ सङ्कमा लोकतन्त्र दल खोज्छ, मध्यरातमै ढाई दिनमा लोकतन्त्रलाई पुर्नजीवन दिनु परेको छ।

आगलेस

● अच्युतप्रसाद पौडेल 'चिन्तन'

राजनीतिकमहरूले धर्म, भाषा, जाति, लिङ्गको एजेन्डा उठाएर सत्ताको भन्याङ्ग चढाने गरे। जसको कारण राष्ट्रिय समन्वयको अभाव भयो। जसले देश बनायो, उसको नाम बिर्स, सालिक तोडे, तेरो मेरोको नाम बिर्सो भएको हो। राजनीतिकमहरूले लोकतन्त्रले देशलाई विसेका छन्, आज्ञानो दुनो सोभान भारत लोको छन्, त्रिवेदी आलोपालो नेतृत्व आफै गरेकै हो, दुनियां हास्ताउन परेको छ। धर्मलाई छोड्दा व्यक्ति, समाज र पूर्ण राष्ट्रिय प्राकृति निर्माण गर्ने हो।

राजनीतिकमहरूले धर्म, भाषा, जाति, लिङ्गको एजेन्डा उठाएर सत्ताको भन्याङ्ग चढाने गरे। जसको कारण राष्ट्रिय समन्वयको अभाव भयो। जसले देश बनायो, उसको नाम बिर्स, सालिक तोडे, तेरो मेरोको नाम बिर्सो भएको हो। दिनानुदिन मौसम विर्गदै, विकासको अभाव भएको हो। राजनीतिकमहरूले लोकतन्त्रले देशलाई विसेको छन्, आज्ञानो दुनो सोभान भारत लोको छन्, त्रिवेदी आलोपालो नेतृत्व आफै गरेकै हो। राजनीतिकमहरूले लोकतन्त्रले देशलाई विसेको छन्, आज्ञानो दुनो सोभान भारत लोको छन्, त्रिवेदी आलोपालो नेतृत्व आफै गरेकै हो।

राजनीतिकमहरूले धर्म, भाषा, जाति, लिङ्गको एजेन्डा उठाएर सत्ताको भन्याङ्ग चढाने गरे। जसको कारण राष्ट्रिय समन्वयको अभाव भयो। जसले देश बनायो, उसको नाम बिर्स, सालिक तोडे, तेरो मेरोको नाम बिर्सो भएको हो। दिनानुदिन मौसम विर्गदै, विकासको अभाव भएको हो। राजनीतिकमहरूले लोकतन्त्रले देशलाई विसेको छन्, आज्ञानो दुनो सोभान भारत लोको छन्, त्रिवेदी आलोपालो नेतृत्व आफै गरेकै हो। राजनीतिकमहरूले लोकतन्त्रले देशलाई विसेको छन्, आज्ञानो दुनो सोभान भारत लोको छन्, त्रिवेदी आलोपालो नेतृत्व आफै गरेकै हो।

राजनीतिकमहरूले धर्म, भाषा, जाति, लिङ्गको एजेन्डा उठाएर सत्ताको भन्याङ्ग चढाने गरे। जसको कारण राष्ट्रिय समन्वयको अभाव भयो। जसले देश बनायो, उसको नाम बिर्स, सालिक तोडे, तेरो मेरोको नाम बिर्सो भएको हो। दिनानुदिन मौसम विर्गदै, विकासको अभाव भएको हो। राजनीतिकमहरूले लोकतन्त्रले देशलाई विसेको छन्, आज्ञानो दुनो सोभान भारत लोको छन्, त्रिवेदी आलोपालो नेतृत्व आफै गरेकै हो। राजनीतिकमहरूले लोकतन्त्रले देशलाई विसेको छन्, आज्ञानो दुनो सोभान भारत लोको छन्, त्रिवेदी आलोपालो नेतृत्व आफै गरेकै हो।

राजनीतिकमहरूले धर्म, भाषा, जाति, लिङ्गको एजेन्डा उठाएर सत्ताको भन्याङ्ग चढाने गरे। जसको कारण राष्ट्रिय समन्वयको अभाव भयो। जसले देश बनायो,

